

Állami elemi iskola, 1910-es évek

A pestújhelyi iskola története (I.)

Az alapítástól az államosításig (1906-1910)

Az 1897-es parcellázások következtében létrejött Pestújhely elődje, a Széchenyi-telep. A lakosságról való kulturális gondoskodás azonban csak 1906-ban, igen szerény körülmények között, a László (ma Szűcs István) utca 3. szám alatti házban, bérelt helyiségben kezdődött meg egy két tantermes, négy fiú és négy leány osztályt működtető iskolában. A tanköteles diákok száma egy év elteltével csaknem megkétszereződött. A lakosság sürgetésére Rákospalota, mint iskolafenntartó, kénytelen volt egy másik épületet is bérelni, de ez a megoldás is csak rövid ideig volt kielégítő. 1908-ban négy tantermes iskola épült. Ez képezte alapját a mai iskolaépületnek. Élére, Halmi Károly személyében, külön igazgatót neveztek ki, a tanerők száma 8 fő volt. Ahhoz, hogy a törvény előírta egész napos oktatás megvalósítható legyen, már nyolc osztályt kellett elhelyezni, ugyanis a tanulók létszáma 542 főre növekedett.

1910-ben teljesült a lakosság vágya, Széchenyi-telep Pestújhely néven önálló községgé szerveződött. Ennek következtében az elemi népiskola fenntartása is a kicsi és vagyontalan községre hárult. Ekkor a tanulók száma elérte a 773-at. Az altszti lakást is tanteremmé alakították, mindezen kényeszerű erőfeszítések ellenére Pest vármegye tanfelügyelője azonnali intézkedéseket sürgetett. Egyetlen megoldás az államosítás, vagyis az iskolának az állam részére való átadása volt. Dr. Szűcs István miniszteri osztálytanácsos közbenjárására a telep iskolája állami kezelésbe került. A község vállalta a dologi kiadásokat, az épületbeszerzéseket és az 5% iskolai pótdó fizetését, míg a minisztérium mindjárt a szervezők a tanerők számát nyolcra tizenegyre emelte. A példátlan gyors tempóban megtörtént államosítás megszabadította a községet az iskolafenntartás terheitől, de a megemelt tanerőszám a meglévő tantermek mellett sem biztosított kielégítő megoldást.